

ວັກຊີນນິວໂມຄອກຄັສ ຊະນິດໄຟລີແຊັກຄາໂລ

VACCINE

ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຫຍັງແດ່

ຟື້ແຈ້ງການຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຢາວັກຊີນຫຼາຍຊະນິດເປັນ ພາສາສະເປນ ແລະ ພາສາອື່ນໆ. ເບິ່ງຢູ່ໃນ www.immunize.org/vis.

1 ໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ (Pneumococcal)

ໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ ມີສາຍເຫດມາຈາກ ແບັກທີເຣຍ ສະເຕຣັບໂຕຄອກຄັສນິວໂມເນຍ (*Streptococcus pneumoniae*). ມັນແມ່ນສາຍເຫດຕົ້ນໆຂອງການປ່ວຍ ແລະ ການເສຍຊີວິດ ຈາກໂຮກທີ່ສາມາດປ້ອງກັນ ໄດ້ໂດຍຢາວັກຊີນໃນສະຫະລັດອາເມລິກາ. ໃຜກໍ່ຕາມສາມາດເປັນໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ ໄດ້, ແຕ່ວ່າຄົນຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ມີເກນຄວາມສ່ຽງຫຼາຍກວ່າຄົນອື່ນແມ່ນ:

- ຄົນທີ່ມີອາຍຸ 65 ປີ ຫຼື ແກ່ກວ່ານັ້ນ
- ຄົນທີ່ຍັງນ້ອຍໆ
- ຄົນທີ່ມີບັນຫາສຸຂະພາບແນ່ນອນໃດໜຶ່ງ
- ຄົນທີ່ມີພູມຄຸ້ມກັນພະຍາດອອນແອ
- ຄົນທີ່ສູບຢາປະຈຳ

ໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ ສາມາດນຳໄປສູ່ການຕິດເຊື້ອທີ່ຮຸນແຮງ ຂອງ:

- ປອດ (ໂຮກປອດໂຄ່),
- ເລືອດ (ການຕິດເຊື້ອໃນສາຍເລືອດ), ແລະ
- ການປົກຫຸ້ມສະໝອງ (ໂຮກເຍື່ອຫຸ້ມສະໝອງອັກເສບ).

ໂຮກປອດອັກເສບ ນິວໂມຄອກຄັສ ຂ້າຊີວິດຄົນ 1 ໃນທຸກໆ 20 ຄົນ ທີ່ຕິດເຊື້ອ. ໂຮກຕິດເຊື້ອໃນສາຍເລືອດຂ້າຊີວິດ 1 ໃນທຸກໆ 5 ຄົນ, ແລະ ໂຮກເຍື່ອຫຸ້ມສະໝອງອັກເສບ ຂ້າຊີວິດ 3 ໃນທຸກໆ 10 ຄົນ.

ຄົນທີ່ມີບັນຫາສຸຂະພາບເຊິ່ງອະທິບາຍຢູ່ໃນພາກສ່ວນທີ່ 3 ຂອງ ເອກະສານ ສະບັບນີ້ ອາດຈະມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການຕາຍ ເນື່ອງຈາກໂຮກນີ້.

2 ຢາວັກຊີນ ນິວໂມຄອກຄັສ ຊະນິດໄຟລີແຊັກຄາໂລ (PPSV)

ການປິ່ນປົວການຕິດເຊື້ອນິວໂມຄອກຄັສ ດ້ວຍຢາເພີ່ນິຊີລິນ ແລະ ຢາຊະນິດອື່ນ ແມ່ນເຄີຍມີປະສິດທິຜົນຫຼາຍ. ແຕ່ບາງສາຍພັນຂອງເຊື້ອໂຮກນີ້ ໄດ້ມີການຕີຢາ. ສິ່ງນີ້ເຮັດໃຫ້ການປ້ອງກັນເຊື້ອໂຮກ ຜ່ານການສັກຢາວັກຊີນ, ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຢາວັກຊີນ PPSV ສາມາດປ້ອງກັນ ເຊື້ອແບັກທີເຣຍ ນິວໂມຄອກຄັສໄດ້ ເຖິງ 23 ຊະນິດ, ລວມເຖິງ ຊະນິດທີ່ອາດຈະເປັນສາຍເຫດຂອງ ໂຮກຮ້າຍແຮງ.

ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ແຂງແຮງທົ່ວໄປເກືອບທັງໝົດທີ່ໄດ້ສັກວັກຊີນແມ່ນພັດທະນາ ພູມຄຸ້ມກັນຕໍ່ເຊື້ອພະຍາດເຫຼົ່ານີ້ເກືອບທັງໝົດ ຫຼື ທັງໝົດ ຫຼັງຈາກ 2 ຫາ 3 ອາທິດ ຫຼັງຈາກການສັກຢາ. ຄົນແກ່, ເດັກທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 2 ປີ, ແລະ ຄົນທີ່ມີອາການປ່ວຍຊຳເຮື້ອ ອາດຈະບໍ່ມີການຕອບສະໜອງຕໍ່ເຊັ່ນນີ້ ຫຼື ທັງໝົດ.

ຢາວັກຊີນປ້ອງກັນໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ ອີກຊະນິດໜຶ່ງ (ວັກຊີນນິວໂມຄອກຄັສຄອນຈະເກັດ (pneumococcal conjugate vaccine), ຫຼື PCV) ແມ່ນແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ສຳລັບເດັກນ້ອຍ ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ. ລາຍລະອຽດຂອງຢາວັກຊີນ PCV ແມ່ນໄດ້ຮັບການອະທິບາຍໄວ້ຢູ່ໃນ ເອກະສານຂໍ້ມູນວັກຊີນຊຶ່ງແຍກສະເພາະຕ່າງຫາກ.

3 ຜູ້ໃດແດ່ທີ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບການສັກຢາວັກຊີນ PPSV?

- ຜູ້ໃຫຍ່ທັງໝົດທີ່ ອາຍຸ 65 ປີຂຶ້ນໄປ.
 - ໃຜກໍ່ຕາມທີ່ ອາຍຸລະຫວ່າງ 2 ຫາ 64 ປີ ທີ່ມີບັນຫາສຸຂະພາບ ຊຳເຮື້ອດັ່ງເຊັ່ນ:
 - ໂຮກຫົວໃຈ
 - ໂຮກປອດ
 - ໂຮກເລືອດຈາກຈາກເມັດເລືອດແດງຮູບກ່ຽວ
 - ໂຮກເບົາຫວານ
 - ໂຮກຕິດເຫຼົ້າ
 - ໂຮກຕັບແຂງ
 - ການຮົ່ວຂອງນ້ຳລ້ຽງສະໝອງ ຫຼື ປະສາດຫູທຽມ
 - ໃຜກໍ່ຕາມທີ່ອາຍຸລະຫວ່າງ 2 ຫາ 64 ປີ ທີ່ເປັນໂຮກ ຫຼື ມີອາການທີ່ເຮັດໃຫ້ ພູມຕ້ານທານຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຕໍ່າລົງ, ດັ່ງເຊັ່ນ:
 - ມະເຮັງຕ່ອມນ້ຳເຫຼືອງແບບຮອດກິ້ນ (Hodgkin's disease)
 - ມະເຮັງຕ່ອມນ້ຳເຫຼືອງ ຫຼື ໂຮກມະເຮັງເມັດເລືອດຂາວ
 - ໝາກໂຂຫຼັງຫຼິ້ນເຫຼວ
 - ເນື້ອງອກໃນໂຂກະດູກ
 - ໂຮກໂຂຫຼັງຊິນນ້ຳມັນ (nephrotic syndrome)
 - ຕິດເຊື້ອເອຈໂອວີ (HIV) ຫຼື ເອດສ໌ (AIDS)
 - ມ້າມໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ບໍ່ມີມ້າມ
 - ໄດ້ມີປ່ຽນຖ່າຍອະໄວຍະວະ
 - ໃຜກໍ່ຕາມທີ່ອາຍຸລະຫວ່າງ 2 ຫາ 64 ປີ, ທີ່ກຳລັງກິນຢາ ຫຼື ປິ່ນປົວ ທີ່ເຮັດ ໃຫ້ພູມຕ້ານທານຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຕໍ່າລົງ, ເຊັ່ນ:
 - ກິນຢາສະເຕີຣອຍ ໂລຍະຍາວນານ
 - ກິນຢາປິ່ນປົວມະເຮັງບາງຢ່າງ
 - ມີການປິ່ນປົວໂດຍໃຊ້ລັງສີ
 - ຜູ້ໃຫຍ່ທຸກຄົນທີ່ ອາຍຸລະຫວ່າງ 19 ຫາ 64 ປີ ທີ່ເປັນ:
 - ຄົນສູບຢາປະຈຳ
 - ໂຮກຫິດ
- ຢາວັກຊີນ PPSV ອາດຈະມີປະສິດທິຜົນໜ້ອຍກວ່າສຳລັບບາງຄົນ, ໂດຍສະເພາະແລ້ວ ຜູ້ທີ່ມີພູມຕ້ານທານຕໍ່ການຕິດເຊື້ອຕໍ່າ.

ແຕ່ວ່າຄົນຈຳພວກນີ້ກໍຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການສັກຢາວັກຊີນ, ເພາະວ່າພວກເຂົາ ອາດຈະມີບັນຫາທີ່ຮຸນແຮງ ຖ້າຫາກ ພວກເຂົາຫາກເກີດຕິດເຊື້ອໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ.

ເດັກນ້ອຍທີ່ຕິດເຊື້ອທາງຫູ, ຊ່ອງຮູດັງ ຫຼື ໂຮກທາງເດີນການຫາຍໃຈ ຢູ່ເລື້ອຍໆ, ແຕ່ຍົກເວັ້ນແຕ່ຄົນທີ່ແຂງແຮງ, ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງສັກຢາວັກຊີນ PPSV ເພາະວ່າມັນບໍ່ມີປະສິດທິຜົນຕໍ່ກັບໂຮກເຫຼົ່ານັ້ນ.

4 ຈຳເປັນຕ້ອງສັກຢາມີຈຳນວນຈັກຊຸດ, ແລະ ເມື່ອໃດ?

ປົກກະຕິແລ້ວຕ້ອງສັກຢາ PPSV ພຽງແຕ່ຊຸດດຽວເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ໃນບາງ ກໍລະນີອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສັກຢານີ້ສອງຊຸດ.

- ແນະນຳໃຫ້ສັກຢານີ້ຊຸດທີສອງ ສຳລັບຜູ້ມີອາຍຸ 65 ປີ ຫຼື ແກ່ກວ່າ ທີ່ໄດ້ສັກຢານີ້ຄັ້ງທຳອິດເມື່ອຕອນທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 65 ປີ ແລະ ກໍຜ່ານໄປແລ້ວໄດ້ 5 ປີ ຫຼື ຕົກກວ່ານັ້ນ ນັບຈາກການສັກຢາຄັ້ງທຳອິດ.
- ແນະນຳໃຫ້ສັກຢານີ້ຊຸດທີສອງສຳລັບຜູ້ທີ່ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 2 ຫາ 64 ປີ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່:
 - ມ້າມໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ບໍ່ມີມ້າມ
 - ມີໂຮກເລືອດຈາກຈາກເມັດເລືອດແດງຮູບກ່ຽວ
 - ຕິດເຊື້ອ ເອຈໂອວີ (HIV) ຫຼື ເອດສ໌ (AIDS)
 - ເປັນມະເຮັງ, ໂຮກມະເຮັງເມັດເລືອດຂາວ, ໂຮກຕ່ອມນ້ຳເຫລືອງ, ເນື້ອງອກໃນໂຂກະດູກ
 - ໂຮກໄຂ້ຫຼັງຊີມນ້ຳມັນ (nephrotic syndrome)
 - ໄດ້ຮັບການປ່ຽນຖ່າຍອະໄວຍະວະ ຫຼື ໂຂກະດູກ
 - ກຳລັງກິນຢາທີ່ເຮັດໃຫ້ພູມຕ້ານທານຕໍ່າລົງ (ດັ່ງເຊັ່ນ ຢາປິ່ນປົວມະເຮັງ ຫຼື ກິນຢາສະເຕຍຣອຍເປັນເວລາຍາວນານ)

ເມື່ອຈະມີການສັກຢານີ້ ຊຸດທີສອງ, ຄວນຈະເວັ້ນໄລຍະຫ່າງຈາກຊຸດທີ່ໜຶ່ງ ເປັນເວລາ 5 ປີ.

5 ຄົນຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ສົມຄວນສັກຢາ PPSV ຫຼື ຄວນຈະລໍຖ້າ

- ໃຜກໍ່ຕາມທີ່ເຄີຍອາການແພ້ທີ່ຮຸນແຮງຕໍ່ຊີວິດຕໍ່ວັກຊີນ PPSV ບໍ່ຄວນທີ່ຈະສັກຢາຊຸດທີສອງ.
- ໃຜກໍ່ຕາມທີ່ ມີອາການແພ້ຢ່າງຮຸນແຮງຕໍ່ສ່ວນປະກອບໃດໜຶ່ງຂອງຢາວັກຊີນ ບໍ່ຄວນທີ່ຈະສັກຢານີ້. ຈົ່ງບອກກັບຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຂອງທ່ານຖ້າຫາກທ່ານມີອາການແພ້ ຢ່າງຮຸນແຮງ.
- ໃຜກໍ່ຕາມທີ່ມີອາການປ່ວຍໜັກ ໃນເວລາທີ່ຈະມີການສັກຢາວັກຊີນ, ອາດຈະຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລໍຖ້າຈົນຈະຫາຍດີ ກ່ອນທີ່ຈະສັກຢາ. ຄົນທີ່ມີອາການປ່ວຍພຽງເລັກໜ້ອຍ ອາດສາມາດສັກຢາວັກຊີນໄດ້ເລີຍ.
- ເຖິງວ່າຈະບໍ່ມີຜູ້ກຽມຢາຍິນຍັນໄດ້ວ່າ ຢາວັກຊີນ PPSV ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຜູ້ຍິງຖືພາ ຫຼື ເດັກໃນທ້ອງ, ກໍບໍ່ແນະນຳໃຫ້ສັກຢາ ວັກຊີນນີ້. ຜູ້ຍິງຖືພາທີ່ມີອາການປ່ວຍຊ້າເຮື້ອຄວນຈະປຶກສາກັບຜູ້ໃຫ້ບໍລິການກ່ອນທີ່ຈະສັກຢາວັກຊີນ. ຜູ້ຍິງທີ່ເປັນໂຮກທີ່ຮູ້ຕົນເອງວ່າອາດຈະມີ

ຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະເປັນໂຮກ ນິວໂມຄອກຄັສ ຄວນຈະຮັບການສັກຢາວັກຊີນກ່ອນທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະຖືພາ, ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້.

6 ຄວາມສ່ຽງທີ່ເກີດຈາກຢາວັກຊີນ PPSV ມີຫຍັງແດ່?

ປະມານເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຄົນທີ່ໄດ້ສັກຢາ PPSV ມີອາການຂ້າງຄຽງ ເລັກໜ້ອຍ, ດັ່ງເຊັ່ນ ຜິວແດງ ຫຼື ເຈັບບໍລິເວນທີ່ມີການສັກຢາວັກ.

ຈຳນວນໜ້ອຍກວ່າ 1% ເປັນໄຂ້, ເຈັບກ້າມເນື້ອ ຫຼື ມີອາການປ່ຽນແປງທາງເຄມີພາຍໃນຢ່າງຮຸນແຮງ.

ຢາວັກຊີນ, ກໍຄືກັນກັບຢາທົ່ວໄປອື່ນໆ, ມັນອາດຈະເປັນສາຍເຫດຂອງການປ່ຽນແປງທາງເຄມີທີ່ຮຸນແຮງ. ແຕ່ວ່າຄວາມສ່ຽງຂອງການສັກຢາວັກຊີນທີ່ເປັນໄພອັນຕະລາຍທີ່ຮຸນແຮງ ຫຼື ເສຍຊີວິດນັ້ນ ແມ່ນຖືວ່າມີໂອກາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ.

7 ຈະເຮັດຈັ່ງໃດ ຖ້າຫາກມີການປ່ຽນແປງທາງເຄມີທີ່ຮຸນແຮງ?

ຂ້ອຍຄວນຈະກວດກາເບິ່ງຫຍັງ?
ຖ້າມີອາການທີ່ບໍ່ປົກກະຕິ, ເຊັ່ນວ່າ ເປັນໄຂ້ສູງ ຫຼື ມີການປ່ຽນແປງທາງພິດຕິກຳ. ສັນຍານຂອງການປ່ຽນແປງທາງເຄມີຂອງອາການແພ້ຢ່າງຮຸນແຮງອາດ ລວມມີ ຫິນໃຈຍາກ, ສ່ຽງແຕບ ຫຼື ຫາຍໃຈເປັນສ່ຽງຫວິດ, ເປັນຕົວຢ່າງຕາມຜິວໜັງ, ຜິວຊິດເຫຼືອງ, ອ່ອນເພຍ, ຫົວໃຈເຕັ້ນໄວ ຫຼື ວິນຫົວ.

ຂ້ອຍຄວນຈະເຮັດຫຍັງແດ່?

- ໃຫ້ໂທຮຫາທ່ານໝໍ, ຫຼື ໃຫ້ຄົນໄປຫາທ່ານໝໍໃນທັນໃດ.
- ບອກກັບທ່ານໝໍວ່າເກີດຫຍັງຂຶ້ນ, ວັນທີ ແລະ ເວລາທີ່ມັນເກີດຂຶ້ນ, ແລະ ເມື່ອໃດທີ່ທ່ານໄດ້ມີການສັກຢາວັກຊີນ.
- ຮ້ອງຂໍໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການລາຍງານ ເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍການຢືນແບບຟອມ ລະບົບລາຍງານເຫດການກະທົບຂອງຢາວັກຊີນ (VAERS). ຫຼື ທ່ານສາມາດຍິນຄຳຮ້ອງນີ້ໂດຍຜ່ານເວບໄຊຂອງ VAERS ທີ່ www.vaers.hhs.gov, ຫຼື ໂທຮຫາໝາຍເລກ 1-800-822-7967.

VAERS ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳດ້ານການແພດ.

8 ຂ້ອຍຈະຮຽນຮູ້ເພີ່ມເຕີມໄດ້ແນວໃດ?

- ໃຫ້ທ່ານຖາມຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຂອງທ່ານ. ເຂົາເຈົ້າອາດຈະເພີ່ມຕື່ມຊຸດຂໍ້ມູນຂອງຢາວັກຊີນໃຫ້ທ່ານ ຫຼື ແນະນຳແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານອື່ນໃຫ້ທ່ານ.
- ໂທຮະສັບຫາກິນສາທາລະນະສຸກ ປະຈຳຣັຖ ຫຼື ຫ້ອງຖິ້ມ.
- ຕິດຕໍ່ ສູນຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນໂຮກ (CDC):
 - ໂທຮະສັບ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ຫຼື
 - ຢ້ຽມຢາມເວບໄຊຂອງ CDC ທີ່ www.cdc.gov/vaccines.

Vaccine Information Statement
PPSV (4/16/09) - Laotian 42 U.S.C. § 300aa-26
Translation provided by the Minnesota Department of Health